

»Znanje je zaklad, izkušnje pa
ključ do zaklada.«

(arabski pregovor)

Vsebina

Božična pravljica na kmetiji Flis	4
Ogled dobrih praks dopolnilnih dejavnosti v Poljanski dolini	5
Francosko znanje za slovenske sirarje	8
Ogled primerov dobrih praks kmetij s predelavo mleka	12
Predstavitve mag. Sare Ketiš, specialiste za higieno mleka in sirarstvo na KGZS-Zavodu Ptuj	14
Kulinarična priprava mesa drobnice	15
Praznovanje ekoloških kmetij na Razgledih z vrha	17
Evropska posebnost Ptujski lük	20

Založnik:

Kmetijska založba d.o.o.
Stari trg 278, 2380 Slovenj Gradec

Glavni urednik:

mag. Andrej Golob

Odgovorna urednica:

mag. Tatjana Čop

Oblikovanje, grafična priprava:

Janez Grabec, s.p.

Jezikovni pregled:

Marjana Cvirn

Naslovnica: Sirna torta na 2. slovenskem festivalu
sira (foto: Vida Habjanič)

Naklada: 5000 izvodov

Naslov uredništva:

KMETOVOALEC, Stari trg 278, 2380 Slovenj Gradec
tel.: (02) 88 56 706; 041 366 506 (urednica)
e- pošta:
cop.tatjana@gmail.com, kmetovalec@km-z.si

Naročnine in oglasno trženje:

KMETIJSKA ZALOŽBA d.o.o.
Stari trg 278, 2380 Slovenj Gradec
tel.: (02) 88 56 706, (05) 90 10 576
e-pošta: oglasi@km-z.si

Cena posamezne številke: 8 €

Letna naročnina (4 številke s priložo PiP): 30 €

Letna naročnina Kmetovalca (12 številke): 60 €

9,5% DDV je vključen v ceno

Knjige na oslovem hrbtu

Več kot petindvajset let me službene poti in strokovna izpopolnjevanja vodijo po kmetijah doma in v tujini. Kmetij je bilo toliko, da jih že dolgo ne štejem več, a prav vse so se mi vtisnile v spomin.

Po vseh letih pogovorov s kmeti, javnimi uslužbenci v kmetijstvu, sindikalisti in drugimi, ki so plačani zato, da omogočijo kmetom nemoteno delo in razvoj, si drznem narediti primerjavo med okoljem, v katerem delajo kmetje v drugih državah in Slovenskim. Ne trdim, da je povsod bolje poskrbljeno za kmetijstvo, a tokrat želim izpostaviti tista okolja, kjer se kmetje lahko več posvečajo reševanju tehnoloških težav in manj birokratskim nesmisлом. To pa je skoraj cela severozahodna Evropa, s katero se največkrat primerjamo.

Kje so torej bistvene razlike, če primerjam najprej kmete in kmetice – tiste, ki so na prvi »bojni črti«? Pred desetimi in več leti bi rekla, da v znanju, stopnji izobraženosti in želji po izpopolnjevanju. Danes to zanesljivo ne drži več. Tokratna številka PiPa je skoraj v celoti namenjena izobraževanju. Ponekod so glavni pobudniki in nosilci izobraževanja napredni in razgledani kmetijski svetovalci oziroma svetovalke. Takšen primer je ogled dobrih praks na področju dopolnilnih dejavnosti v Poljanski dolini. V tem primeru so pobudnice in organizatorke tovrstnega izobraževanja, ki sodi med najbolj učinkovita, kmetijske svetovalke, ki so tudi sicer zelo dejavne. Večinoma živijo na kmetijah ali izhajajo iz kmečkega okolja in so kmetom na terenu res blizu. Zanesljivo je takšnih v Sloveniji še kar nekaj, žal pa ne povsod. Zato lahko trdim, da slovenski kmetje nimajo enakih možnosti za pridobivanje ali izpopolnjevanje znanja, ki bi jih ponujali kmetijski svetovalci.

Stanovske organizacije so druge na seznamu nosilcev strokovnega razvoja kmetij. Zopet je odvisno od njihove angažiranosti in dojemanja vloge društva, združenja, zadruga, zveze ... V tej številki sem izpostavila organizirano izobraževanje kmečkih sirarjev, saj so lahko zgled številnim kmetom in stanovskim organizacijam. Skratka, kmetje se danes želijo izobraževati, le potrebno je ugotoviti, katera znanja potrebujejo in na kakšen način jih lahko pridobijo. Strokovni tisk in tudi širše mediji smo prav tako pomemben člen izobraževalne verige. Manjkajo pa nekatere inštitucije, ki bi morale poskrbeti za osnovna znanja. Kot se naš francoski sogovornik sprašuje, kam so izginile sirarske šole? Celo Biotehniška fakulteta je nameravala ukiniti Inštitut za mlekarstvo!

Kaj pa drugo podporno okolje? Bivši francoski predsednik Sarkozy je vsem ministrstvom in drugim državnim inštitucijam razposlal odprto pismo, v katerem je zapisal, da se morajo prav vsi potruditi za zagotavljanje takšnega okolja, kjer bodo kmetje lahko delali in razvijali svoje kmetije brez administrativnih ovir, kmetijam v težavah pa je potrebno zagotoviti pomoč. Tudi francoski poslanci in javnost so ga podprli. Sedanji predsednik glede kmetijstva večinoma hodi po stopinjah predhodnika.

Kaj pa francoske kmetijske zbornice? Kljub temu da so združene v stalno nacionalno združenje, delujejo na regionalni in lokalni ravni. Tam so v stalnem stiku z voljenimi organi zbornice in tega ne jemljejo kot nujno zlo (kot se pogosto dogaja pri nas), pač pa kot smernice za njihovo delo. Nihče od zaposlenih, niti največji strokovnjaki z zveščimi titulami, se ne postavljajo nad kmete. **Njim je jasno: brez kmetov ni njihovih delovnih mest in njihovo znanje je nepotrebno in neplodno.** Pa saj to je jasno vsakomur, ki ima »glavo na pravem mestu«, boste rekli. A vas moram razočarati – temu ni tako. Še huje je to, da se takšni veleumi znajdejo na višjih položajih in rinejo še višje – pogosto tako, da stopajo po ramenih in glavah onih, ki se želijo izogniti sporom z njimi in jim s svojo pasivnostjo dajo še dodaten zagon. Kako zelo je to narobe!

Naj končam z japonskim pregovorom, ki ga tisti, ki jim je namenjen, verjetno tako ali tako ne bodo hoteli razumeti: »Znanje brez modrosti je le tovor knjig na oslovem hrbtu.«

Tatjana Čop